

R. Abbasov	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	SCI 101 Yer və Kainat, 6 AKTS	
	Departament	Coğrafiya və Ətraf mühit	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr	
	Tədris semestri	2020/21-ci tədris ilinin yaz semestri	
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Məmmədli Elvira Vasif qızı	
	E-mail:	elvira.mammadli@khazar.org	
	Telefon:	+994558552030	
	Mühazirə otağı / Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı		
Tədris dili	Azərbaycan		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Seçmə		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<ol style="list-style-type: none"> McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition). 2014. F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 C.M.Quluzadə, Günəş fizikası, 2012 C.M.Quluzadə. Klassik Astronomiya. Bakı, 2007. Qərib Məmmədov. Torpaqşünaslıq və torpaq coğrafiyasının əsasları. 2007. Məmmədov Qərib, Mahmud Xəlil. Ekologiya, ətraf mühit və insan. Bakı elm, 2006 Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. Л.П.Шубаев. Общее землеведение. 1977. (o cümlədən Azərbaycanca tərcüməsi). https://solarsystem.nasa.gov/solar-system/our-solar-system/overview/ Müəllimin əlavə elektron mühazirə materialları. 		
Tədris metodları	Mühazirə		
	Qrup müzakirəsi		
	Fərdi tapşırıqlar		
Qiymətləndirmə:	Komponentləri	Tarix	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	Fevral və mart aylarında keçirilən mövzuları əhatə edir	30
	Davamiyyət	Tələbənin dərstdə iştirakı	5
	Aktivlik	Tələbənin dərstdə aktivliyi	5
	Tapşırıq Quiz	Test vasitəsilə	10
	Tapşırıq		10
	Kurs işi		
	Final imtahanı	Aprel və may aylarında keçirilən mövzuları əhatə edir	40
	Yekun		100

Kursun təsviri	“Yer və Kainat” kursu tədris olunarkən tələbələrə Yer və Kainat sistemi, göy sferindən Günəş sistemi, planetlərdən, Yerdə baş verən proseslər, Yer kürəsində həyat, fəsilərin yaranması, zamanın dəyişməsi barədə məlumat veriləcək. Kursun tədrisi Azərbaycan dilindədir, onun tədrisi zamanı müxtəlif ədəbiyyat materiallarından, internet resurslardan, həmçinin ən son statistik göstəricilərdən istifadə ediləcəkdir.		
Kursun məqsədləri	“Yer və Kainat” kursunun tədris edilməsində əsas məqsəd tələbələrin Qalaktika, planetlər və Yerdə gedən proseslər haqqında elmi bilik, məntiqin əldə olunması və onlarda təfəkkürünün inkişafıdır.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Semestrin sonunda tələbələr aşağıdakıları bacaracaqlar: 1. Yer və Kainat haqqında indiyədək malik olduqları biliklərini genişləndirmiş olacaqlar, Yer planetinin təbiəti haqqında geniş biliklər əldə edəcəklər. 2. Materiklər, okeanlar, çaylar, göllər və s. barədə məlumat əldə edəcəklər. 3. Günəş sistemi, Planetlər, Ay və onun hərəkət mexanizmlərini öyrənmiş olacaqlar. 4. Atmosfer, litosfer, hidrosfer, biosfer haqqında biliklər əldə edəcəklər.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Tədrisin keyfiyyətini təmin etmək məqsədilə mümkün qədər illüstrativ materiallara (online xəritələrə, qrafik təsvirlərə və diaqramlara) geniş yer ayrılmışdır. Tələbənin online dərstdə iştirak etməməsi onun “Davamiyyət” balına yazılır (maksimum 5 bal). Hər 2-ci qaib tələbənin 1 balını silmiş olur. Aktivlik 5 balla qiymətləndirilir. Belə ki, bir neçə keçirilən dərs şifahi olaraq hər tələbədən soruşulur və cavabın keyfiyyətinə görə 5 ballıq şkala ilə qiymətləndirilir. Semestr ərzində alınan balların həcmindən orta bal çıxarılacaq. Tələbənin özünü dərstdə diqqətli aparması, nizam-intizamı pozması, başqasına dərsi dinləməyə mane olmaması tələb olunur. Tələbə tərəfindən belə hallar təkrarlanarsa, onun “aktivlik” balından çıxılır. Quiz 10 balla qiymətləndiriləcək. Quiz sualları test formasında veriləcək. Semestr ərzində 2 dəfə quiz olacaq. Hər biri 5 bal olmaqla. Cəmi 10 bal. Tapşırıqlar hər bir tələbəyə fərdi verilir və maksimum 10 balla qiymətləndirilir. Qiymətləndirilmə meyarları bunlardır: 1. Mövzunun tam əhatə olunması (3 bal) 2. Ən son, çox köhnə olmayan materiallardan istifadə (2 bal) 3. Alınan nəticələrin konkret və elmi baxımdan məntiqli olması (3 bal) 4. Verilən suallara cavabların verilməsi (2 bal) Tapşırıqları təhvil tarixindən gec təqdim etmiş tələbə avtomatik olaraq 1-2 bal itirmiş olur. Aralıq və final imtahanları yazılı açıq sual və test formasında olacaq		
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik
1	20.02.2021	Fənnin məqsəd və vəzifələri. Yerşünaslıq və Astronomiya haqqında. Kainatın yaranması haqqında nəzəriyyələr.	1. I.C.M.Quluzadə. Klassik Astronomiya. Bakı, 2007(mühazirə) 2. Şubayev L.P. Ümumi yerşünaslıq /tərc. ed. B.T. Abdullayev, Y. O. Osmanov; B.: Maarif, 1986 (mühazirə) 5. https://www.youtube.com/watch?v=mK9m

			SJ6LOFk&t=824s –discovery chanel-Big Bang
2	27.02.2021	Qalaktika, Planetlər, Göy cisimləri. Yer və digər göy cisimləri Günəş sistemində.	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition) (mühazirə) 2. Şubayev L.P. Ümumi yerşünaslıq /tərc. ed. B.T. Abdullayev, Y. O. Osmanov; B.: Maarif, 1986 (mühazirə) 3. https://www.youtube.com/watch?v=libKVRa01L8&t=45s
3	06.03.2021	Günəş və onun quruluşu. Asteroidlər, Komtetalar, Meteoridlər	1. C.M.Quluzadə, Günəş fizikası, 2012(mühazirə) 2. https://www.youtube.com/watch?v=2HoTK_Gqi2Q
4	13.03.2021	Yerin hərəkəti. Ay və Günəş tutulmaları. Vaxtın ölçülməsi.	Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. (mühazirə)
5	19.03.2021	Yerin daxili quruluşu. Litosfer tavaları	1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition) (mühazirə) 2. Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. (mühazirə)
6	27.03.2021	Yer səthinin relyefi. Vulkanik proseslər. Zəlzələlər.	Şubayev L.P. Ümumi yerşünaslıq /tərc. ed. B.T. Abdullayev, Y. O. Osmanov; B.: Maarif, 1986 (mühazirə)
7	03.04.2021	Atmosferin quruluşu, əhəmiyyəti. Günəş radiasiyası. Hava kütlələri. Hava və iqlim.	Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004 (mühazirə)
Aralıq imtahanı			
8	10.04.2021	İqlim qurşaqları. İqlim dəyişmələri. Azərbaycanın iqlimi	McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition) (mühazirə)
9	17.04.2021	Quru suları. Çaylar, göllər və buzlaqlar	F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 (mühazirə)
10	24.04.2021	Dünya okeanı və onun hissələri. Okeanda suyun hərəkəti. Okean cərəyanları, qabarma və çəkilmələr	McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (mühazirə)
11	01.05.2021	Hidrosfer, əhəmiyyəti. Su ehtiyatları.	F.İmanov, V.Məmmədov, İ.Abdullayev. Hidrologiya. Bakı, 2014 (mühazirə)
12	08.05.2021	Materiklər: Afrika, Antraktida,	Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004.

		Avstraliya və okeaniya	(mühazirə)
13	15.05.2021	Materiklər: Avrasiya, Şm Amerika, C.Amerika	Zakir Eminov. Coğrafiya. Bakı, 2004. (mühazirə)
14	22.05.2021	Biosfer. Torpaq və onu əmələ gətirən amillər. Coğrafi təbəqə	Qərib Məmmədov. Torpaqşünaslıq və torpaq coğrafiyasının əsasları (mühazirə)
15	29.05.2021	Təbii zonalar, Müasir ekoloji problemlər	Məmmədov Qərib, Mahmud Xəlil. Ekologiya, ətraf mühit və insan. Bakı elm, 2006 (mühazirə)

Bu tədris proqramı fənn haqqında tam məlumatı özündə əks etdirir və hər hansı dəyişiklik barədə öncədən xəbər veriləcək.